

דא בדא, ומנגני נגונא, ואלין דנחתי אוף הכי. אליון דסלקי דנגני נגונא, מאי נגונא מנגני. שיר יתמא. (תהלים צח) מזמור שירו ליי שיר חדש פי נפלאות עשה וגו'. שיר חדש, וכי אית שיר עתיק. אלא שיר, דעד פען מלאכין קדישין לא שבחו ליה, בגין דאיהו חדש. מאי טעמא איהו חדש. בגין דההוא דמחדש עולימוי, משבח ליה, ואמר ליה. והכי אמר רב מתיבתא, דא אקרי חדש ואיהו חדש. בגין דדביק בשמשא, ולא אתפרש מניה. לאפקא סטרא אחרא, דלית ביה חדושא, דכתיב ביה (קהלת א) ואין כל חדש. זקן הוא ואתבלי, ולא אתחדש. (ס"א ולא עבד תולדין דאלמלא עבד תולדין הוה מטשטש עלמא).

הו פתח רב מתיבתא. שרה אתחדשת בעדינא, דרגא דילה גרים, דכתיב, (בראשית יח) אחרי בלותי היתה לי עדנה. מאי עדנה, משיכו דעדן עלאה. ובגין דאתמשך עלה מסטר דנוקבא, כתיב עדנה בה"א ובגין כף כתיב היתה, ולא היתה.

ואדני זקן. וכי אף על גב דאיהו זקן, לא אתחזי לאולדא. אלא לאו מלתא זעירתא אמרה לגביה, (דאברהם אלא) דבגין (לאוער גרמה דאתדבקת) ההוא (פלך) זקן, (ד"א דאתדבקא) (וכסיל) לא אתחדש ולא עבד תולדין, דאלמלא הוה עבד תולדין הוה מטשטשא עלמא. (אלא אמרה לגבי דאברהם, בגין דהוא זקן לא יתחדש ולא עבד תולדין) ועל דא אהדר מלין קדשא בריהו הוא, למה זה צחקה שרה וגו'. ואי תימא והא כתיב (בראשית כד) ואברהם זקן בא בימים. אלא בא בימים, באינן יומין עלאין, דמחדשי עולמין פנשרא. ועל דא נגונא דא נגונא דההוא חדש איהו. הושיעה לו, למאן. לההוא חדש, הושיעה

שיורדים גם כף. אלה שעולים שמנגנים נגון, איזה נגון מנגנים? שיר יתום. (תהלים צח) מזמור שירו לה' שיר חדש פי נפלאות עשה וגו'. שיר חדש, וכי יש שיר עתיק? אלא שיר, שעד פעת מלאכים קדושים לא שבחו לו, משום שהוא חדש. מה הטעם הוא חדש? בגלל אותו אחד שמחדש עלומיו, משבחו ואומר לו. וכך אמר ראש הישיבה, זה נקרא חדש והוא חדש, משום שדבק בשמש ולא נפרד ממנו. להוציא סטרא אחרא שאין בה חדוש, שכתוב בה (קהלת א) ואין כל חדש. זקן הוא ובלה, ולא התחדש. (ולא עושה תולדות. ולא עושה תולדות, הוה מטשטש העולם). עוד פתח ראש הישיבה. שרה התחדשה בעדן, דרגתה גרמה, שכתוב (בראשית יח) אחרי בלתי היתה לי עדנה. מה זה עדנה? משיכת עדן העליון. ומשום שנמשך עליה מצד נקבה, כתוב עדנה בה"א, ומשום זה כתוב היתה, ולא היתה.

ואדני זקן. וכי אף על גב שהוא זקן לא ראוי להוליד? אלא לא דבר קטן אמרה עליו, (שאברהם אלא) שבגלל (להקטין עצמה שנדבקה) אותו (מלך) זקן (שנדבקה) (וכסיל), לא מתחדש ולא עושה תולדות, שאלמלא הוה עושה תולדות, הוה מטשטש את העולם. (אלא אמרה על אברהם, בגלל שהוא זקן לא יתחדש ולא עושה תולדות) ועל זה הקדוש ברוך הוא התזיר דברים, למה זה צחקה שרה וגו'. ואם תאמר, והרי כתוב (שם כד) ואברהם זקן בא בימים? אלא בא בימים, באותם ימים עליונים שמחדשים עלומים פנשר. ועל זה נגון זה נגון של אותו חדש הוא. הושיעה לו, למי? לאותו חדש, הושיעה